

ZÁKLADY PORADENSTVÍ LS 2003/ 2004

Vyučující - Anna Lukáčová

• Kontakty

Mgr. Anna Lukáčová

Email: aadamcova@email.cz

Tel. : 541 14 54 57

Adresa:

Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně

Detašované pracoviště – Poradenské centrum pro studenty VUT

Údolní 19, 602 00 Brno

Konzultační hodiny je třeba předem dojednat.

• Cíl kurzu

- seznámit se základními proměnnými poradenského procesu,
- seznámit se se systémem poradenství v ČR,
- získat přehled o hlavních poradenských směrech a školách,
- nacvičit a osvojit si některé metody, formy a techniky poradenské práce.

• Obsah kurzu

- kurz je zaměřen na získání teoretických znalostí i praktických dovedností v průběhu 13-ti setkání. Jednotlivé kurzy se budou zabývat níže uvedenými tématy. V každém kurzu bude dán prostor pro seminární práce studentů.

Témata kurzu:

26. 02. 2004

Úvodní setkání - seznámení se, očekávání a poptávka ze strany studentů a nabídka a požadavky ze strany lektora. Charakteristika obsahu a dalších náležitostí kurzu.

Téma - Některé zvláštní aspekty poradenské práce.

04. 03. 2004

Poradenství a jeho rozdělení z hlediska různých kritérií, poradenský proces a jeho fáze.

11. 03. 2004

Moc X Pomoc v poradenství (pomáhání nebo kontrola?); etika poradenské práce

18. 03. 2004

Osobnost poradce a jeho role v poradenství

25. 03. 2004

Komunikace v poradenském procesu I. (vedení rozhovoru, aktivní naslouchání, kladení otázek)

01. 04. 2004

Komunikace v poradenském procesu II. (zpětná vazba, empatie)

08. 04. 2004

Formy, metody a způsoby poradenské práce

15. 04. 2004

Systém poradenství v ČR, poradenské instituce a nabídka jejich poradenských služeb; vysokoškolské poradenství

22. 04. 2004

Základní charakteristiky některých typů poradenství (párové, rodinné, skupinové atd.) a problémy, kterými se zabývají

29. 04. 2004

Pedagogicko-psychologické poradenství a výchovné poradenství u nás

06. 05. 2004

Beseda s odborníkem z pedagogicko-psychologické poradny

13. 05. 2004

Beseda s odborníkem z hospicu

20. 05. 2004

Dobrovolnictví a programy dobrovolnické pomoci; krizová intervence

• **Metody výuky**

Výuka bude vedena formou semináře, během něhož budou využívány metody diskuze, brainstormingu, hraní rolí a další aktivizující metody. Předpokládá se vedení výuky i formou výkladu nebo přednášky.

• **Hodnocení kurzu**

Kurz je ukončován zápočtem a zkouškou. **Zápočet** lze získat prezentací seminární práce během výuky. **Zkouška** bude probíhat písemně. Hodnoceny budou odpovědi na teoretické otázky a dále Vaše návrhy na řešení modelových příkladů a situací z poradenské praxe. Formou hodnocení bude hodnotící stupnice podle počtu získaných bodů.

Příklad teoretické otázky:

- Vymezte zásadní problémy současného vysokoškolského poradenství u nás.
- Stručně definujte zásady Rogersova poradenského přístupu orientovaného na klienta.

Příklad modelové situace:

- Pracujete jako výchovný poradce ve škole, kde za Vámi o přestávce přijde žákyně 9. třídy a svěří se Vám, že je pravděpodobně těhotná. Stručně popište Váš způsob a metodu vedení rozhovoru s ní.

Seminární práce:

Seminární práce se většinou vztahují k jednotlivým psychologickým školám nebo směrům v poradenství. Pokud není uvedeno jinak, jedno téma mohou zpracovávat 2 studenti.

- Základním cílem je seznámit ostatní kolegy s hlavními myšlenkami psychologické školy nebo poradenství a především je praktickými závěry vztáhnout k současné praxi v poradenství.
- Seminární práce budou prezentovány na konci každého setkání kurzu. Časový limit je 15 minut (a bude se hodnotit jeho dodržování!!).
- K prezentaci je možno využít notebooku a dataprojektoru a samozřejmě tabule.
- Zpracovávané téma může být prezentováno i netradičním způsobem (formou hry, prezentace problému a jeho řešení podle zásad daného psychologického směru apod.)
- Předpokládá se zapojení obou studentů v průběhu prezentace. Studenti by měli být připraveni zodpovědět případné otázky k tématu.
- Zpracované téma (seminární práce) bude volně k dispozici na předem dohodnuté webové adrese, aby si ji mohli ostatní opatřit.
- Seminární práci studenti odevzdají v písemné podobě (požadavky na formu jsou následující – titulní list bude obsahovat název zpracovávaného tématu, datum, jména studentů; stručný obsah; počet znaků od 5000 – do 8000)

• Studijní zdroje

Základní literatura:

- Drapela, J.V., Hrabal V. a kol.: Vybrané poradenské směry. Teorie a strategie. Praha: Karolinum, 1998.
Freibergová, Z. a kol.: Poradenství na vysokých školách. Praha: Národní vzdělávací fond, 2002.
Gabura, J.; Pružinská, J.: Poradenský proces. Praha: SLON, 1995.
Kopřiva, K.: Lidský vztah jako součást profese. Praha: Portál, 1997.
Lazarová, B.: Základy pedagogicko-psychologického poradenství pro učitele. Elektronický studijní text. - Paulík, K. a kol.: Kapitoly z biodromálního poradenství. Ostrava : Ostravská univerzita, 1994.
Brno: Ústav pedagogických věd FF MU, 2002.
Úlehla, I.: Umění pomáhat. Praha: SLON, 1996.
Vybiral, Z.: Psychologie lidské komunikace. Praha: Portál, 2000.

Literatura doporučená:

- Berne, E.: Jak si lidé hrají. Nakladatelství Dialog, 1992.
Frič, P.; Goulli, R.: Neziskový sektor v České republice. Praha: Eurolex Bohemia, 2001.
Hartl, P.: Komunita občanská a komunita terapeutická. Praha: SLON, 1997.
Klímová, M.: Teorie a praxe výchovného poradenství. Praha 1987.
Koščo, J.: Poradenská psychologie. Bratislava: SPN, 1987.
Kratochvíl, S.: Základy psychoterapie. Praha: Portál.
Kolektiv autorů: Dobrovolníci v neziskových organizacích. Praha: ICN, 2001.
Křivohlavý, J.: Povídej – naslouchám. 1993.
Matějček, Z.: Praxe dětského psychologického poradenství. Praha: SNP, 1991.
Novosad, L.: Základy speciálního poradenství. Praha: Portál, 2000.
Obce, města, regiony a sociální služby. Praha: Socioklub, 1997.
Schlippe, A., Schweitzer, J.: Systemická terapie a poradenství. Brno: Cesta, 2001
Tomeš, I.: Sociální správa. Praha: Portál 2002.
Tošner, J.; Sozanská, O.: Dobrovolníci a metodická práce s nimi v organizacích. Praha: Portál, 2002.
Vysokoškolské poradenství a vzdělávání v Evropě. Karviná: Ústav poradenských informací obchodně podnikatelské fakulty. 1998.

*Doporučenou literaturu rozšiřují monografie představitelů jednotlivých poradenských směrů.
Další literatura bude doporučována v průběhu kurzu k jednotlivým tématům.*

Doporučené webové stránky:

- www.ippp.cz - Institut pedagogicko-psychologického poradenství
www.nvf.cz - Národní vzdělávací fond.
www.nuov.cz - Národní ústav odborného vzdělávání – odkaz Kariérové poradenství
www.hest.cz – dobrovolnická organizace Hestia
www.dobrovolnik.cz
<http://www.eurydice.org> - vzdělávání v Evropě (kapitoly k poradenství)
<http://www.oecd.org>

Doporučené časopisy:

- Výchovné poradenství
Bulletin NVF – NIPS Eurokompas

- **Témata seminárních prací**

04. 03. 2004

Arteterapie (1 student – 10 min.)

11. 03. 2004

Psychoanalytická teorie S. Freuda
Muzikoterapie (1 student – 10 min.)³

18. 03. 2004

Individuální psychologie A. Adlera
Holistická teorie Goldstaina (1 student – 10 min.)
Holistická teorie Maslowa (1 student – 10 min.)

25. 03. 2004

Terapie hrou (1 student – 10 min.)
Analytická teorie Junga

01. 04. 2004

Behaviorálně orientované poradenské školy
Realitní terapie W. Glassera (1 student – 10 min.)

08. 04. 2004

Interpersonální teorie K. Horneyová (1 student – 10 min.)
Interpersonální teorie H. S. Sullivan (1 student – 10 min.)
Ego analýza (Báлинд) (1 student – 10 min.)

15. 04. 2004

Poradenské systémy ve vybraných zemích (3 země, 3 studenti na 30 min.)

22. 04. 2004

Eklektický přístup v poradenství
Rogersovo poradenství zaměřené na klienta

29. 04. 2004

Výchovné poradenství
Vývojové poradenství

06. 05. 2004

Transakční analýza Ericka Berneho
Logoterapie Frankla

13. 05. 2004

Systemické poradenství
W. Reich – terapie orientovaná na tělo (1 student – 10 min.)

20. 05. 2004

Dobrovolnické organizace u nás (1 student – 10 min.)